

SPLATAJĄC WĄTKI

KONTEKSTY NOWEGO RZEMIOSŁA

03.12.2020–07.02.2021

SPLATAJĄC WĄTKI

KONTEKSTY NOWEGO RZEMIOSŁA

Organizator: Zamek Cieszyn, ul. Zamkowa 3 abc, 43-400 Cieszyn, www.zamekcieszyn.pl
Kuratorka, autorka tekstów: Monika Osinkowska / Stowarzyszenie NÓW. Nowe Rzemiosło
Autorka tekstów, wybór zdjęć: Małgorzata Herman / Projekt Pracownie, Stowarzyszenie NÓW. Nowe Rzemiosło
Zdjęcia: Karolina Lewandowska, Radek Zawadzki / Projekt Pracownie, materiały własne projektantów
Koordynacja wystawy: Lubomira Trojan, Anna Kaleta
Aranżacja wystawy: Marcin Krater / Wzorro Design
Projekt graficzny: Anna Kaleta
Korekta: Lubomira Trojan, Beata Mońka

SPLATAJĄC WĄTKI. KONTEKSTY WSPÓŁCZESNEGO RZEMIOSŁA2

1. NOWA EKONOMIA.....	4
2. KUNSZT.....	12
3. TOŻSAMOŚĆ.....	19
4. SAMOROZWÓJ.....	26

Mecenat:

Organizator:

Partner:

Zamek Cieszyn jest instytucją kultury współprowadzoną przez Samorząd Województwa Śląskiego.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu.

Rzemiosło to modny temat, często goszczący w mediach poświęconych wnętrzom, modzie i kuchni. Określenie jakiegoś wytworu mianem „rzemieślniczy” stało się wręcz nobilitujące. O rzemiośle mówimy różnymi językami, współczesny dyskurs o tym zjawisku jest polifoniczny, a świat nowego rzemiosła ma wiele twarzy. Jego cechą jest pluralizm. Charakteryzuje je bogactwo materiałów, technik oraz wzorów, a rzemieślnikami mogą być zarówno profesjonalści, jak i amatorzy, wytwórcy, czy usługodawcy. Rzemiosło oparte jest o tradycyjne wzory i techniki, ale też nastawione na innowacje, szukające miejsca pomiędzy sztuką a designem.

Obecny rok przyniósł nam weryfikację wielu postaw konsumenckich. Podał pod dyskusję podstawowe wartości, na których opieramy nasze codzienne wybory. Przerwane łańcuchy dostaw przyniosły zwrot w kierunku produkcji lokalnej. Dały też szansę drobnej wytwórczości. Chętniej kupujemy, gdy znamy pochodzenie przedmiotu, historię jego powstania i gdy wiemy, że stoi za nim konkretny człowiek. Zagrożenie kryzysem gospodarczym przyniosło też aktywizację lokalnych inicjatyw, a pogłębiający się kryzys klimatyczny sprawił, że wolimy kupować mniej i naprawiać, mieć przedmioty lepszej jakości, z materiału o znanym pochodzeniu. Wiedza o materiale, możliwość jego utylizacji, proces powstawania przedmiotu stały się równie ważne, jak sam efekt końcowy.

Doświadczenie materiału, skupienie, wyciszenie, rytm pracy mierzony zmęczeniem ciała są też istotą pracy rzemieślnika. Medytacyjny wręcz charakter pracy wywołuje zainteresowanie i chęć odwiedzenia warsztatów rękodzielniczych. Spotkania przy rzemiośle to coraz częstsza alternatywa dla innych form aktywności i wyjazdów integracyjnych organizowanych przez firmy lub instytucje.

Jeszcze innym powodem zainteresowania rzemiosłem jest wywołany przez pandemię przymus pobytu w domu oraz cyfrowy porządek zajęć online, telekonferencji, wirtualnych spacerów. Dom stał się bardzo ważny, a naszą reakcją jest potrzeba

otaczania się namacalnymi przedmiotami. Namacalnymi dosłownie, o dającej się wyczuć pod opuszkami palców strukturze. Piękno, jakość, materialność nabrały znaczenia, a wnętrza stały się sposobem na wyrażenie naszej osobowości.

Rzemiosło nie jest oczywiście panaceum na kondycję współczesnego świata. Jednak ręczna praca i wyjątkowe przedmioty wykonane z poszanowaniem dla środowiska mogą i powinny stać się alternatywą dla naszych codziennych wyborów. Dla wielu twórców rzemiosło to także źródło utrzymania w trudnych gospodarczo czasach. Warto mieć na uwadze te konteksty oglądając wystawę, jak i robiąc codzienne zakupy.

Wystawa „Splatając wątki” jest kontynuacją działań Zamku Cieszyn, których celem było stworzenie sieci współpracy i wymiana doświadczeń pomiędzy projektantami, rzemieślnikami oraz przedstawicielami instytucji zajmujących się ochroną rzemiosła. Wątki tematyczne, wokół których zogniskowana jest wystawa, wynikają m.in. z dyskusji przedstawicieli sieci. Wystawa jest dofinansowana ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu.

Do udziału w wystawie zostali zaproszeni lokalni cieszyńscy twórcy, przedstawiciele tzw. nowego rzemiosła działający w Stowarzyszeniu Nów Nowe Rzemiosło, jak i inni rzemieślnicy, których wytwory w najlepszy sposób obrazują ideę nowego rzemiosła.

Rzemieślnicy i twórcy, których prace lub portrety prezentowane są na wystawie: Karina Królak, Kufa Design, Magdalena Maślerz, Tartaruga, AR Szkło, Square Drop, Monck Custom, In Weave, Bogdan Kosak, Olga Milczyńska, Aleksander Onisz, Mosko Ceramics, Kuźnia Barona, Kosmos Projekt i Olena Prokopiuk, AZE Design, Maciej Gąsienica Giewont, Serfenta, The Whole Elements, Jerzy Wałga, KŁOSY / Knife Doctor, Wood Workshop, Aanda.

NOWA EKONOMIA

Współczesne rzemiosło stoi po stronie zielonej gospodarki – jest alternatywą dla produkcji masowej. Ważnym elementem współczesnego rzemiosła są usługodawcy, którzy naprawią to, co się zepsuło. Ręcznie wytwarzane przedmioty są produkowane z jakościowych, naturalnych materiałów, dzięki czemu ładnie się starzeją i mogą posłużyć całe lata. Produkowane na małą skalę, tradycyjnymi metodami, zwykle sprzyjają niemarnotrawieniu odpadów. Dzięki temu proces jest bardziej zoptymalizowany niż w fabryce. Rosnąca grupa przedstawicieli nowego rzemiosła świadomie przetwarza materiały wyłącznie z odpadków albo z drzew chorych, przeznaczonych do wycinki, opierając o tę filozofię swoją markę. Wielu, w trosce również o swoje zdrowie, nie używa toksycznych klejów. Ich obiekty są dostępne na zamówienie, można je też kupić bezpośrednio u wytwórcy, bez zbędnego wydłużania łańcucha dostaw. Ponadto produkty rzemieślnicze są dostępne lokalnie i mają realny wpływ na promocję regionu, w którym powstają. Handel rzemieślników jest oparty na relacjach i budowaniu sąsiedzkiej wspólnotowości. Co więcej, pracownie rzemieślnicze są wsparciem dla lokalnej gospodarki oraz stają się miejscami pracy ulokowanymi poza dużymi aglomeracjami.

KUFA DESIGN / RZEŻBY BULLTERRIERA, BULDOGA I KOTA / gips polimerowy

Prowadzona w Cieszynie przez Katarzynę Fober oraz Bartłomieja Polaka pracownia rzeźbiarska wykonuje odlewy psich i kocich głów. Prace powstają z neutralnego dla środowiska gipsu polimerowego i z betonu architektonicznego. Rzeźbiarskie obiekty są ręcznie produkowane i wykańczane, a część dochodów ze sprzedaży jest przekazywana na pomoc schroniskom dla bezdomnych zwierząt.

MAGDALENA MAŚLERZ / TOREBKA / skorupa kraba

Ulubionym materiałem Magdaleny Maślerz są kości zwierzęce, z których wykonuje biżuterię. Materiały pozyskuje bez szkody dla zwierząt – znajduje je podczas wycieczek lub dostaje od znajomych. Kości ceni nie tylko ze względu na 100% zero waste, ale także ich naturalne piękno, fakturę i temperaturę, która sprawia, że są przyjemne w dotyku, a to ważny aspekt biżuterii. Torebka została wykonana ze skorupy kraba, pochodzącej z kuchennych resztek. Autorka opowiada: „Zepsuł mi się naszyjnik z krabich szczypców, które przywiozłam z Erasmusa z Portugalii. Tak bardzo chciałam go naprawić, że pojechałam do Portugalii, poszłam do restauracji i poprosiłam obsługę o krabie resztki. Umówiliśmy się, że mi odłożą i po kilku godzinach dostałam dwie takie skorupy i dużo szczypców”.

TARTARUGA / KILIM / wełna

Tartaruga to pracownia tkacka założona przez Jadzię Lenart oraz Wiktorię Podolec. Wszystkie powstające tu obiekty są wykonywane ręcznie przy użyciu tradycyjnych przyrządów i technik. Do produkcji kilimów projektantki używają jedynie wysokiej jakości materiałów: głównie wełny z recyklingu lub pochodzącej ze zrównoważonych hodowli, dzianinowej przędzy bawełnianej oraz nici lnianych i bawełnianych wytwarzanych w Europie. Zastosowanie techniki kilimowej maksymalnie ogranicza ilość odpadów produkcyjnych. Tartaruga chętnie dzieli się wiedzą oraz doświadczeniem prowadząc warsztaty tkackie. Ostatnia ich kolekcja – „Wasteworld” – jest wykonywana w ponad 90% z wełnianych przędz, będących odpadem z masowej produkcji.

KARINA KRÓLAK / NASZYJNIK BROMO / odpad kauczukowy

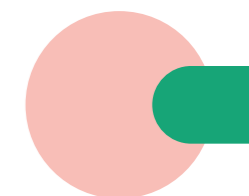
Karina Królak ręcznie tworzy biżuterię i akcesoria. Pracuje głównie z materiałami pochodzącymi z recyklingu, które często miesza z materiałami premium, takimi jak kryształy Swarovskiego czy złoto. Wszystkie mają dla niej porównywalną wartość. Sama opracowuje też autorskie tworzywa i techniki. Jej styl jest pełen kolorów i dużych form. Chętnie czerpie z polskiego folkloru. Nazwa naszyjnika Bromo pochodzi od wulkanu w Indonezji. Został wykonany z odpadu kauczuku, który topiąc się w 250° C zmienia kolory, płynie jak lawa i zastyga, krusząc się. Tworząc naszyjnik autorka uchwyciła odpowiedni moment, zanim materiał rozpadł się na kawałki.

ADAM ROJEWSKI / AR SZKOŁO

FOT. RADEK ZAWADZKI / PROJEKT PRACOWNIE

Adam Rojewski prowadzi pracownię AR Szkoło, zajmującą się renowacją lusterek. Jest jednym z ostatnich mistrzów w swoim fachu w Warszawie. Używa tradycyjnej techniki podlewania lusterek azotanem srebra, dzięki czemu nabierają one wyjątkowej wyrazistości oraz głębi. Jego praca nie tylko przywraca życie zniszczonym przedmiotom, ale dzięki mistrzowskiemu wykończeniu często podnosi ich wartość. AR Szkoło świadczy usługi na warszawskiej Tamce, gdzie obecnie znajduje się wiele różnych zakładów rzemieślniczych, tworzących małą lokalną społeczność.

AGNIESZKA ŚNIADEWICZ-ŚWICA Z ZESPOŁEM / SQUARE DROP

FOT. RADEK ZAWADZKI / PROJEKT PRACOWNIE

Square Drop to prowadzona przez Agnieszkę Śniadewicz-Świcę pracownia konserwacji z rodzinnymi tradycjami. Oprócz klasycznej konserwacji mebli, tworzy współczesne unikatki, korzystając ze starych elementów zabytkowych mebli. Współpracuje też z projektantami przy produkcji prototypów oraz mebli na zamówienie. Square Drop pracuje także nad własną kolekcją mebli współczesnych, wykorzystujących tradycyjne techniki ebenistyczne*, gwarantujące jakość wykonania i ładne starzenie się przedmiotów.

*Ebenista – osoba wykonująca meble, które są fornirowane, inkrustowane, czy intarsjowane.

SZYMON GIRTLER / MONCK CUSTOM

FOT. RADEK ZAWADZKI / PROJEKT PRACOWNIE

Monck Custom to przykład produkcji rzemieślniczej, wytwarzającej przedmioty stricte użytkowe oraz konkurującej z produkcją fabryczną. To jedyna w Polsce manufaktura, która oferuje narty ręcznie robione, personalizowane i dopasowane do potrzeb odbiorców. Wytwarzane z drewna według autorskiej technologii znalazły swoich odbiorców wśród entuzjastów sportów zimowych nie tylko w Polsce. Narty są projektowane i wykonywane przez praktyków, dla których narciarstwo to największa życiowa pasja.

KUNSZT

10 000 godzin treningu w danej dziedzinie gwarantuje podobno osiągnięcie w niej pełnej biegłości i mistrzostwa. Dla rzemieślników oznacza to 1250 ośmiogodzinnych dni pracy z danym materiałem. Często jest to dopiero początek dalszego rozwoju kompetencji i indywidualnego stylu każdego z nich. Perfekcyjność w obróbce materiału, wirtuozerska praca nad projektami oraz biegłość w przeobrażeniu koncepcji w materialne dobro, gwarantuje kunszt wykonywanej sztuki rzemieślniczej. Nowi rzemieślnicy często łączą kompetencje projektantów i wykonawców, a ich techniczne, artystyczne lub architektoniczne wykształcenie pomaga im w realizacji odważnych wizji. W środowisku funkcjonują na styku designu i sztuki użytkowej. Ich prace goszczą na wystawach i aukcjach designu kolekcjonerskiego. Produkowane jako unikaty lub w krótkich limitowanych edycjach, zaspokajają u odbiorcy potrzebę posiadania naprawdę niepowtarzalnego obiektu. Prace przedstawicieli nowego rzemiosła zwykle wykorzystują tradycyjne techniki rzemieślnicze, ale bywają też wynikiem eksperymentów związanych z materiałem i wdrażaniem innowacyjnych technik obróbki materiałowej.

OLGA MILCZYŃSKA / KUNSTKMERA / kamionka

Olga Milczyńska jest absolwentką wydziału ceramiki Royal Danish Academy oraz współzałożycielką August Design Studio. Prowadzi też autorską pracownię. Praktyka zdobywana w Wielkiej Brytanii, Niemczech, Francji, Danii oraz Korei Południowej dała jej gruntowną wiedzę na temat technik ceramicznych, ale i podejścia do materii czy symboliki materiału. W swoich pracach podejmuje tematy czasu i tradycji. Obiekty przypominające biomorficzne rzeźby wykonuje ręcznie i szkliwi wielokrotnie do uzyskania pożądanego efektu. Eksperymentuje z materiałem, choć pracuje głównie w kamionce.

KOSAK MODELARNIA CERAMICZNA / FILIŻANKA I SPODEK NOSPR / porcelana

Filiżanki wykonane przez Beatę Kosak i Bogdana Kosaka powstały na zamówienie Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach. Inspiracją dla kształtu filiżanki i spodka była nie tylko architektura nowej siedziby orkiestry, ale również śląska porcelana przełomu lat 50. i 60. XX wieku, głównie projekty Eryki Trzewik-Drost, związanej z Katowicami. Filiżanka powstała z myślą o maksymalnym wykorzystaniu możliwości ceramicznej pracowni rzemieślniczej. Kształt oraz wyjątkowa cienkościenność są zbyt skomplikowane do produkcji przemysłowej ze względu na trudności technologiczne i ekonomiczne.

BEATA WIETRZYŃSKA (INWEAVE) / SZAL / wełna merynosa

Beata Wietrzyńska jest założycielką studia InWeave. Starą technologię pracy na krosnach nicielnicowych wykorzystuje do tworzenia współczesnej tkaniny. W projektach stosuje własną technikę podfilcowywania wełny, dzięki czemu tkanina staje się trójwymiarowa. Używa naturalnych materiałów, a ich właściwości jak miękkość i strukturalność wełny, czy połyskliwość lnu wykorzystuje przy tworzeniu wzoru. Autorka pracuje również dla branży mody, akcesoriów oraz wyposażenia wnętrz. Od lat współpracuje z marką Magdy Butrym jako projektantka i podwykonawca tkanin do kolejnych kolekcji.

MONIKA SKORUPSKA / MOSKO CERAMICS

FOT. KAROLINA LEWANDOWSKA / PROJEKT PRACOWNIE

Monika Skorupska jest absolwentką Wydziału Ceramiki i Szkła ASP we Wrocławiu. Od 2015 roku prowadzi studio ceramiczne Mosko Ceramics. W swoich projektach łączy pasję do ceramiki i malarstwa, tworząc niepowtarzalne naczynia. Zestawia formy organiczne z geometrycznymi kształtami i kontrastowymi barwami. Inspiruje ją codzienność, a część jej prac nawiązuje do kaligrafii japońskiej. Przedmioty wykonuje z porcelany – ręcznie oraz przy użyciu form. Charakterystyczne dla jej naczyń jest połączenie błysku szlachetnych metali – złota lub platyny – z matem surowej lub bogato barwionej gliny.

ALEKSANDER ONISZH

FOT. RADEK ZAWADZKI / PROJEKT PRACOWNIE

Aleksander Onisz jest absolwentem architektury na Universität für Angewandte Kunst w Wiedniu. Od 2012 roku profesjonalnie zajmuje się stolarstwem oraz prowadzi autorską pracownię. Projektuje i ręcznie wykonuje meble oraz obiekty z litego drewna. Biegła znajomość stolarskiej profesji sprawia, że bez problemu łączy nowoczesne formy z klasycznymi rozwiązaniami technicznymi. W doskonaleniu kompetencji pomaga mu niegasnące zamiłowanie do rzemiosła oraz wzornictwa przemysłowego.

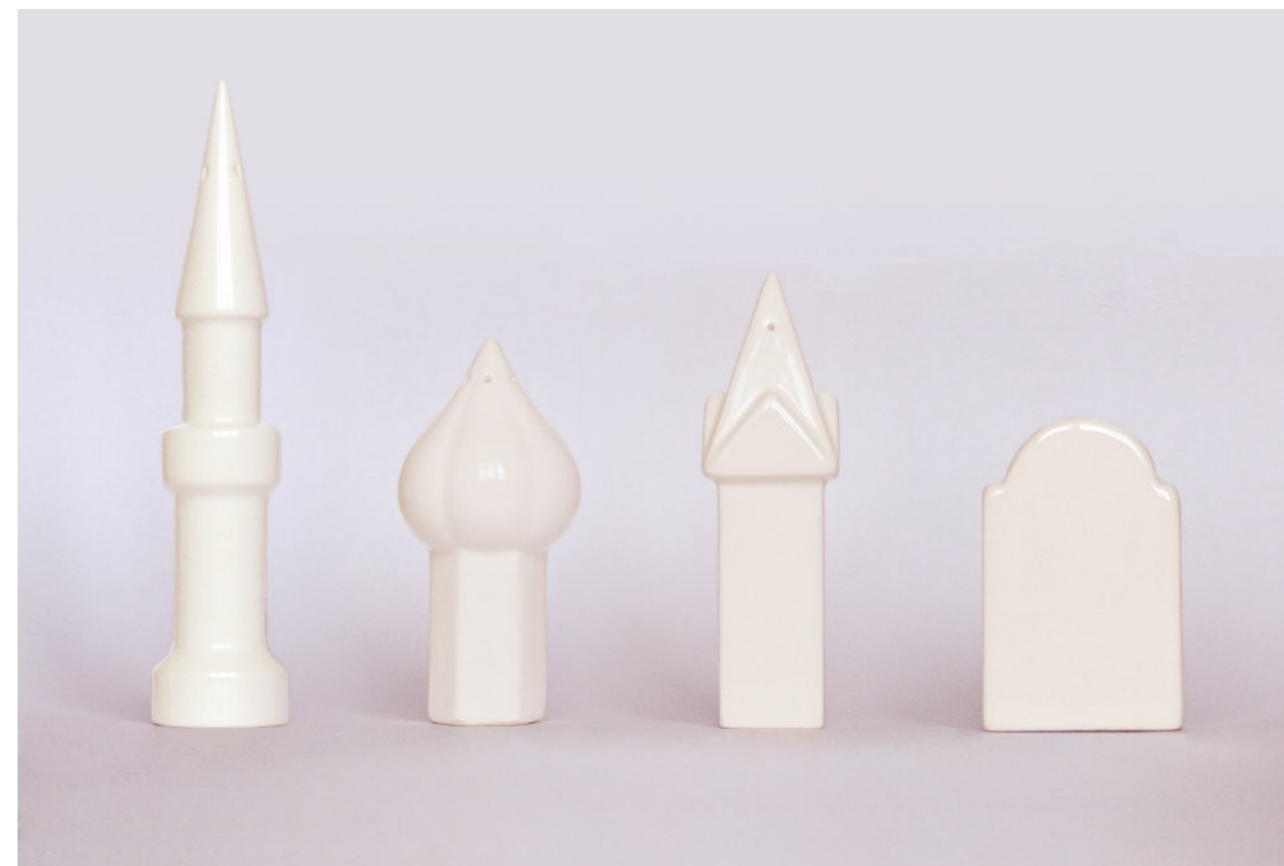
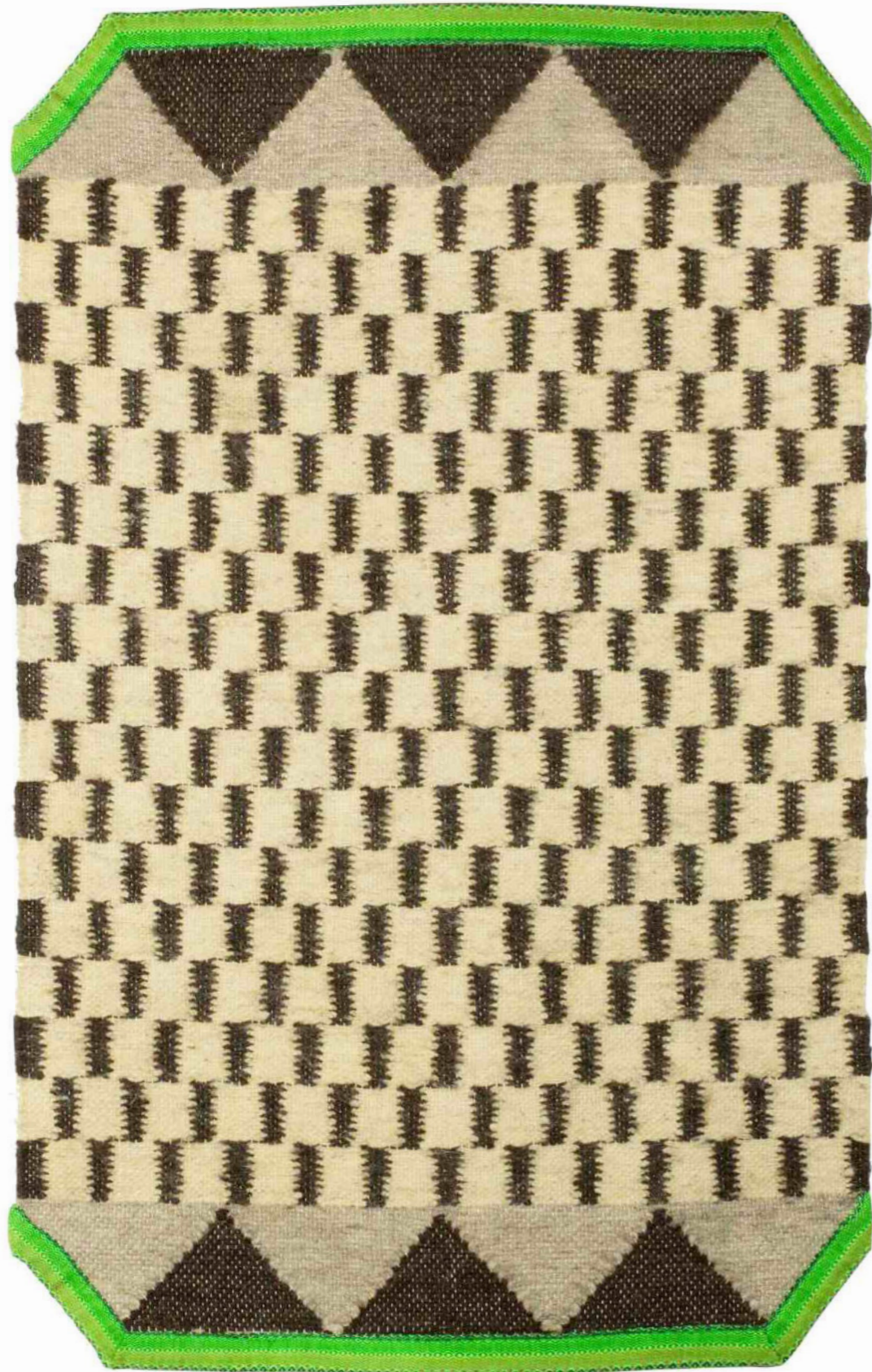
KONRAD BARON / KUŹNIA BARONA

FOT. KAROLINA LEWANDOWSKA / PROJEKT PRACOWNIE

Konrad Baron jest czeladnikiem oraz rzemieślnikiem, zajmującym się od 15 lat kowalstwem autorskim. W swoim warsztacie wykuwa autorskie noże i biżuterię. Wykonuje również jakościowe półfabrykaty dla innych rzemieślników. W swojej kuźni wytwarza obiekty, za których proces produkcyjny odpowiada od początku do końca. Do perfekcji opanował niełatwą sztukę łączenia ze sobą metali kolorowych.

TOŻSAMOŚĆ

Lokalne rzemiosło oraz rękodzieło stanowią jedno z największych dóbr kulturowych każdego regionu i są świetnym narzędziem do jego promocji. Popyt na tanią pamiątkę wyprodukowaną w Chinach maleje wraz z rosnącą świadomością odbiorcy. Turyści coraz częściej szukają przedmiotów autentycznych oraz unikalnych. Miasta i regiony budują swoją ofertą kulturalną w oparciu o lokalne rzemiosło (np. Jarmark Jagielloński w Lublinie). Przedstawiciele nowego rzemiosła również włączają się w ten proces i chętnie odwołują się do swoich korzeni. Rzadko jednak korzystają wprost ze wzorów czy motywów etnicznych. Częściej eksplorują tradycyjne techniki oraz lokalne materiały, które również sprawiają, że wytwarzane przez nich przedmioty są osadzone w reprezentowanym dziedzictwie regionu. Szukają inspiracji w przyrodzie i krajobrazie. Ich prace mogą stać się źródłem wiedzy na temat miejsca, w którym są wytwarzane. Nowe rzemiosło pojawia się na targach i wystawach międzynarodowych, reprezentując polską kulturę materialną, razem ze sztuką i designem.

AZE DESIGN / ZESTAW PRZYPRAWOWY TASTE OF DIVERSITY / ceramika

Aze Design to duet projektowy z Podlasia chętnie współpracujący z lokalnymi rzemieślnikami i odwołujący się do wschodniej, kresowej tożsamości. W 2014 w konkursie na oficjalny upominek Białegostoku Anna Kotowicz-Puszkarewicz i Artur Puszkarewicz zaprojektowali zestaw przyprawowy Taste of Diversity promujący wielokulturowość miasta. Ceramiczne pojemniki swoimi kształtami przypominają świątynie z białostockiej panoramy za wyjątkiem synagogi, którą zastąpiła macewa – bo jedyne ślady jakie pozostały po społeczności żydowskiej wiodą na kirkuty. Zestaw jest produkowany lokalnie, wspierając miejscowy biznes.

◀ KOSMOS PROJECT I OLENA PROKOPIUK / LIŻNIK / wełna

Liżnik to tradycyjny huculski wełniany koc. Ten prezentowany na wystawie został zaprojektowany przez studio Kosmos, a wykonany przez Olenę Prokopiuk. Jest udanym przykładem nie tylko współpracy projektanta i rzemieślnika, ale i wspólnego przedsięwzięcia polsko-ukraińskiego. Powstał w ramach inicjatywy Uwolnić Projekt, organizowanej przez Stowarzyszenie z Siedzibą w Warszawie. Ideą było stworzenie – w oparciu o lokalne techniki – nowoczesnych wzorów, które mogłyby być przekazane tradycyjnym rzemieślnikom na podstawie wolnej licencji. Kolejnym krokiem miało być ich wykorzystywanie i modyfikowanie przez twórców, by aktywować lokalną przedsiębiorczość.

MACIEJ GĄSIENICA GIEWONT / MISA / dąb

Maciej Gąsienica Giewont jest stolarzem – pochodzi z rodziny o takich tradycjach oraz tokarzem – zdobycie tej umiejętności wynikało z jego pasji. Wychował się w kręgu sztuki i kultury zakopiańskiej. Nie naśladuje jednak lokalnych kształtów, czy motywów górskich, ale stara się kontynuować tradycję poprzez obserwację natury, szacunek do materiału i mistrzostwo wykonania. Eksponuje te cechy drewna, które w meblarstwie często są postrzegane jako skazy – pęknięcia, sęki, przebarwienia. Łączy tradycyjną technikę z minimalistycznym podejściem do przedmiotu. Używa wyłącznie rodzimych gatunków drewna, pozyskanych z chorych lub też powalonych drzew. Szczególnie ceni wiąz górski, zwany brzostem.

JERZY WAŁGA

FOT. RADEK ZAWADZKI / PROJEKT PRACOWNIE

Jerzy Wałga to kontynuator prawie 500-letniej tradycji cieszyńskiego rusznikarstwa. Pochodzi z rodziny o bogatych tradycjach rzemieślniczych. Wytwarzaniem tradycyjnych strzelb, tzw. cieszynek zajmuje się od ponad 40 lat. Stworzone przez niego egzemplarze można znaleźć w prywatnych kolekcjach na całym świecie, m.in. w Stanach Zjednoczonych, Rosji, Skandynawii czy Peru. Łączą one mistrzostwo wykonania z pełną funkcjonalnością mechanizmu oraz konstrukcji. Część swojej pracowni przeznaczył na Izbę Cieszyńskich Mistrzów, która prezentuje tradycyjne i ginące rzemiosła Śląska Cieszyńskiego oraz sylwetki cieszyńskich mistrzów–rzemieślników.

PAULINA ADAMSKA / SERFENTA

FOT. RADEK ZAWADZKI / PROJEKT PRACOWNIE

Stowarzyszenie tworzone przez Paulinę Adamską, Annę Krężelok oraz Łucję Cieślarską skupia teoretyków i praktyków plecionkarstwa. Misją Serfenty jest działanie na rzecz zachowania tradycji i promocji wyplatania. Stowarzyszenie współpracuje ze światem designu i biznesu, organizuje warsztaty, wystawy, wizyty studyjne, uczy młode pokolenia wyplatania z najróżniejszych materiałów. Pomaga także mistrzom plecionkarstwa w sprzedaży ich wyrobów.

ANNA BERA / THE WHOLE ELEMENTS

FOT. RADEK ZAWADZKI / PROJEKT PRACOWNIE

Anna Bera jest absolwentką wydziału rzeźby poznańskiej ASP. Tworzy rzeźbiarskie obiekty / meble, które formą nie zdradzają swojej funkcjonalności, ale zachęcają, by samodzielnie nadawać im znaczenie. Unika jednoznacznego definiowania się jako rzemieślnik. Woli określenie twórcy / maker. W swoich projektach sięga do dziedzictwa Gór Świętokrzyskich oraz występujących tutaj form skalnych. Pogańskie tradycje w tym regionie nadal mieszają się z codziennością, stąd również jej zainteresowanie antropologią, szczególnie w kontekście sposobów używania przedmiotów i ich rytualnych znaczeń w codziennym życiu.

SAMOROZWÓJ

Hobbyści, samoucy, pasjonaci, eksperci, mentorzy oraz mistrzowie. Środowisko współczesnego rzemiosła jest niejednorodne. Wielu z tzw. nowych rzemieślników to osoby bez wykształcenia kierunkowego, którzy zajęli się rzemiosłem hobbyistycznie, żeby z czasem osiągnąć poziom mistrza. Część pozostaje na poziomie amatorskim, co nie oznacza, że ich wytwory nie znajdują nabywców. Istotną gałęzią w strukturze przychodów jest dla rzemieślników organizacja warsztatów. Motywacje uczestników takich zajęć są bardzo różne. Wielu chce zrobić samodzielnie do domu stół albo wykuć nóż. Wielu docenia relaksacyjny charakter tkania. Nauka prac manualnych jest znowu coraz chętniej doceniana przez teoretyków edukacji. Poprzez prowadzenie kursów i zajęć, organizatorzy warsztatów promują rzemiosło oraz zwracają uwagę na jego wartość materialną, ale także społeczną. Edukują w zakresie tradycyjnych technik wytwarzania, uczą samodzielności i świadomości dostępnych na rynku materiałów. Otwierają pracownie, pokazując codzienną specyfikę pracy oraz zakres umiejętności niezbędnych do wytwarzania jakościowych produktów rzemieślniczych.

KŁOSY (KNIFE DOCTOR) / NOŻE UCZESTNIKÓW WARSZTATÓW

Założona przez Piotra Jędrasa marka rozwija się w kilku kierunkach, odpowiadając na oczekiwania odbiorców wobec marek rzemieślniczych. Podstawą działalności jest ręczne wykonywanie luksusowych noży dla klientów indywidualnych i branży gastronomicznej. W ramach jednej z inicjatyw – Knife Doctor – można oddać własny nóż do renowacji lub samodzielnie jej dokonać, uczestnicząc w warsztatach. Można też wziąć udział w warsztatach, aby spróbować zrobić nóż od podstaw. W ten sposób KŁOSY budują wiedzę oraz świadomość odbiorcy w postrzeganiu wartości rzemiosła.

TARTARUGA / RAMKI WYKORZYSTYWANE PRZEZ UCZESTNIKÓW WARSZTATÓW

Pracownia tkacka Tartaruga, oprócz ręcznego wykonywania tkanin, zajmuje się prowadzeniem indywidualnych oraz grupowych warsztatów tkackich. Dla wielu ich uczestników warsztaty te mają terapeutyczny wpływ. Wspólny czas przy krośnie bywa też formą integracji pracowników firm albo spędzenia czasu z przyjaciółmi.

AANDA, WARSZTATY INTROLIGATORSKIE FOT. RADEK ZAWADZKI / PROJEKT PRACOWNIE

Introligatorski warsztat Aanda został założony przez Alinę Grabiec oraz Artura Stępnika. Organizuje zajęcia, podczas których młodzi twórcy dzielą się swoją wiedzą dotyczącą ręcznego szycia notesów i szkicowników. Wykorzystują też swoje architektoniczne wykształcenie. W swojej pracy łączą tradycyjne metody z nowoczesnymi technologiami. Uczestnicy warsztatów mają możliwość wykonywania m.in. pokrowców oraz papierowych opakowań na różnorodne przedmioty.

PIOTR DOMAŃSKI / WOOD WORKSHOP

FOT. RADEK ZAWADZKI / PROJEKT PRACOWNIE

Wood Workshop to szkoła stolarstwa tradycyjnego, założona przez Martę Kwintal i Piotra Domańskiego. W swojej pracowni organizują warsztaty, które uczą pracy z drewnem od poziomu podstawowego aż po mistrzowski. Uczestnicy kursów poznają techniki używania takich narzędzi jak dłuta, strugi czy piły ręczne. W warsztacie pracuje się przede wszystkim ze szlachetnymi gatunkami drzew liściastych. Szkoła nie używa produktów drewnopodobnych, takich jak sklejka czy płyta meblowa. Uczestnikami kursów są często osoby, które traktują też naukę stolarstwa jako element rozwoju osobistego.